

Norrköpings kommun
Ekonomi- och styrningskontoret
Eva Lindahl
eva.lindahl@norrkoping.se

Synpunkter på förslaget till Åtgärdsprogram mot omgivningsbuller 2013 - 2017

Bakgrund

Enligt Förordningen om omgivningsbuller och EU:s bullerdirektiv ska kommuner med fler än 100 000 invånare, vägar med fler än 3 miljoner fordon per år och järnvägar med fler än 30 000 tåg per år kartlägga bullernivåerna från omgivningsbuller. Norrköping har, tillsammans med Trafikverket, genomfört en sådan kartläggning.

Baserat på kartläggningen har Norrköpings kommun därefter arbetat fram ett förslag till åtgärdsprogram mot omgivningsbuller.

Målsättningen med åtgärdsprogrammet är att minska bullrets negativa påverkan på människors hälsa samt skapa en bättre ljudmiljö för boende och verkande samt besökare i Norrköping.

Åtgärdsprogrammet innehåller beskrivningar av buller i Norrköping i dagsläget, bullersituationer som behöver förbättras, bullerminskande åtgärder som vidtagits eller planeras fem år framåt och en långsiktig strategi för hantering av buller och dess effekter. I förordningen om omgivningsbuller anges att åtgärdsprogrammet även ska innehålla en beskrivning av åtgärder för att skydda områden där ljudnivån ansetts utgöra en särskild kvalitet. Detta kan avse till exempel rekreationsområden, friluftsområden och andra natur- och kulturområden.

Fönsteråtgärder, däckvalskampanj, kollektivtrafik i stället för biltrafik, hastighetsöversyn, tyst asfalt, framtagande av lokala riktlinjer för buller, ljudmiljöutredning vid skolor, parker och rekreationsområden är några av de åtgärder som kommunen avser att genomföra.

Naturskyddsföreningens synpunkter på förslaget

Då buller är ett utbrett miljö- och folkhälsoproblem är det positivt att kommunen kartlagt buller från vägtrafik, spårtrafik, flygtrafik och buller från större industrier och att kommunen utarbetat ett förslag till åtgärdsprogram. Det är också positivt att förslaget går ut till många remissinstanser. Det bör borge för att bullerfrågan blir belyst på ett allsidigt sätt och att inga viktiga aspekter glöms bort.

Förutom att en låg bullerexponering är gynnsamt ur ett folkhälsoperspektiv bidrar en låg bullernivå i staden med omgivningar till en god boendemiljö och gör staden mera trivsamt och attraktiv.

I allt väsentligt stödjer Naturskyddsföreningen förslaget till åtgärdsprogram mot omgivningsbuller, men vi ser några områden där åtgärdsprogrammet behöver kompletteras.

Huvuddelen av de femton åtgärds punkterna i programmet handlar om att i efterhand minska eller stänga ute buller, medan ett fåtal punkter handlar om förebyggande arbete. Föreningen menar att reducering av befintligt buller är viktiga åtgärder, men åtgärder för att förebygga buller bör få ett större utrymme i det nya åtgärdsprogrammet. Stor möda bör, på ett tidigt stadium i planeringsprocessen för nya bostäder eller gator, ägnas åt bullerfrågorna. Det är initialt som de största begränsningarna av buller kan nås. I efterhand blir kostnaderna högre och resultatet ofta blygsamt. Naturskyddsföreningen menar att bullerfrågan ofta belyses för sent under planprocessen och när bullervärdena väl är framtagna är planerna mer eller mindre låsta. Eller så har bullerfrågan låg prioritet i planarbetet – det är i så fall oroande. Tre byggplaner får exemplifiera vår ståndpunkt.

- Beslut har tagits om att leda in Ostlänken till centrala Norrköping och det är också beslutat om upphöjda järnvägsspår och perronger. Många snabbtåg kommer inte att stanna i Norrköping utan kommer att passera staden med hög hastighet. Bullerstörningarna kommer att öka, men någon bullerutredning har inte tagits fram inom ramen för Järnvägsutredningen för Ostlänken.
- I oktober 2012 hölls samråd om Norra Vrinnevi – projekt Delta-X. Avsikten är att använda marken utmed Gamla Övägen till olika ändamål, bl a bostäder. Idag består marken i huvudsak av grönområden som skärmar av Gamla Övägen mot befintlig bebyggelse. Programmet som presenterades vid samrådet var på 22 A4-sidor. Bullerproblematiken togs upp med en mening!
- För Kneippen Syd har planprocessen passerat plansamrådet. Det gjordes för ett år sedan. Bostäder som byggs utmed Hjalmar Brantings gata och Gustaf Janzéns gata kommer att utsättas för bullernivåer som överskrider Boverkets riktlinjer. Trots det har ingen fördjupad bullerutredning gjorts vid Hjalmar Brantings gata. För bostäderna utmed Gustaf Janzéns gata kunde bullerproblemen lätt inses eftersom de byggs där det idag finns en bullervall mot Klockaretorget.

En viktig åtgärd i handlingsplanen är punkt nr 8: ”Kommunen ska ställa krav på bulleraspekter vid upphandling av sådana tjänster och varor som påverkar kommunens ljudmiljö, t ex kommunfordon.”

Inom detta område finns det utrymme för stor förbättringspotential. Inte minst viktigt är det att sänka bullret från kollektivtrafik såsom bussar och spårvagnar.

På sopmaskiner och gräsklippare bör man också kunna ställa krav på lågt buller för att inte tala om nutidens gissel i parker och på allmänna platser: lövblåsar. De används flitigt även på våren och bullret är ofta öronbedövande, men inte från alla lövblåsar. Ur bullersynpunkt är det stor skillnad på lövblåsarna.

Det finns krav på att mobila arbetsmaskiner ska vara försedda med bullermärkning. Vissa av dem ska också uppfylla bullerkrav, fastställda i EG-direktiv, skriver Transportstyrelsen på sin hemsida: <http://www.transportstyrelsen.se/sv/Vag/Miljo/Buller/Bullerkrav-mobila-arbetsmaskiner1/>

En intressant åtgärd i handlingsplanen är punkt nr 14: ”Öka samarbetet med Trafikverket.

Gemensamma möten där bullerproblematiken diskuteras hålls vid minst ett tillfälle om året.”

Naturskyddsföreningen menar att det är värdefullt om samarbetet också ökar med andra myndigheter än Trafikverket. Polismyndigheten och kommunen torde ha ett gemensamt intresse av att bullret från fordon inte överstiger gällande normer. Förhoppningsvis kan kommunen bidra till att polisen i framtiden gör fler bullermätningar än idag. Det behövs, för buller från främst motorcyklar och EU-mopeder ligger med största sannolikhet över tillåtna värden i många fall.

Till punkt 14 kan också samarbete med sportflyget på Kungsängen hänföras och då menar vi inte segelflyget utan det motordrivna sportflyget. Stadsdelar som Lindö, Berga, Smedby och Marby / Unnerstad är idag utsatta för ett flygbuller som är mycket omfattande. Kanske bullret inte når upp till gränsvärdena för tillåtet buller, men det är i alla fall mycket irriterande. Speciellt då störningarna är störst på helger och sommarhalvåret.

Åtgärdsprogrammet mot omgivningsbuller bör utökas med ytterligare en åtgärds punkt: Identifiera och värna tysta områden.

Det blir allt svårare att finna bullerfria områden samtidigt som behovet av sådana miljöer ökar i takt med att tätorten växer och trafikvolymerna tilltar. Frånvaron av buller är en viktig del av upplevelsen i rekreations- och strövområden och det är angeläget att tysta områden värnas.

Norrköping 2013-04-20

Med vänlig hälsning

Stefan Arrelid
Ordförande
Naturskyddsföreningen Norrköping

Postmottagare: Göran Esbjörnsson, Eknäsgatan 39, 603 54 Norrköping

Information om Naturskyddsföreningen finns på föreningens hemsida:
www.naturskyddsforeningen.se/norrkoping